

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller.

Mr RENE VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

DE ASSOCIATIE TUSSCHEN ADVOCATEN

Preadvies uitgebracht door Mr. F. COLLIN op het

Congres van het Verbond der Belgische Advocaten te Verviers, op 9 en 10 Juli 1937.

I. INLEIDING

De vraag welke ik vandaag te behandelen heb, is reeds meermaals in den schoot van de Federatie der Advocaten ter sprake gekomen, zoowel vóór als na den oorlog.

Al wat voor en tegen de associatie van advocaten kan gezegd worden, is reeds tot uiting gebracht en ik meen niet dat het verslag, dat ik vandaag zal uitbrengen, veel nieuws zal brengen nopens dit twistpunt.

De bedoeling van dit verslag is dan ook niet nieuwe gezichtspunten te openen betreffende deze kwestie, doch veel meer de argumenten voor en tegen de associatie van advocaten nader te onderzoeken en op een synthetische wijze voor te stellen.

Wij meenen inderdaad dat het vraagstuk thans tot rijpheid is gekomen en dat een beslissing binnen afzienbaren tijd mag worden verwacht.

De rijkheid van dit vraagstuk is voor een groot deel toe te schrijven aan de gewijzigde sociale en economische omstandigheden. Het is onder den druk van deze laatste, dat een beslissing zal vallen; de tijd heeft trouwens in deze zaak zijn gunstigen invloed laten gelden; wat vroeger als een verschrikkelijke nieuwigheid werd aangezien is thans meer en meer als iets

mogelijks, zoo niet als iets wenschelijks aangezien geworden, en overtalrijk zijn de advocaten, welke thans gewonnen zijn voor de gedachte van de associatie onder advocaten.

Het is dus niet meer zoo zeer het principieel zelf dat wordt betwist, dan wel de modaliteiten onder dewelke een associatie van advocaten voor de toekomst kan worden toegelaten.

In dit verslag zullen wij opvolgenlijk onderzoeken ten eerste welke de bezwaren zijn, welke in het verleden tegen de mogelijke associaties van advocaten zijn ingebracht geworden; ten tweede welke de voordeelen zijn van een associatie van advocaten, en ten derde welke redenen thans worden aangebracht om een dergelijke associatie als een dringende noodzakelijkheid te aanzien.

Ten slotte zullen wij onderzoeken onder welken vorm een associatie van advocaten thans zou kunnen worden toegelaten.

I. BEZWAREN INGEBRACHT TEGEN DE ASSOCIATIE VAN ADVOCATEN

De bezwaren welke ingebracht worden tegen de stichting van associaties onder advocaten, zijn van tweeërlei aard.

De eersten zijn gegrondvest op algemeene beginselen, de anderen zijn van meer praktischen aard.

A. De principieele bezwaren :

Volgens onze oudere confraters draagt de opdracht, gegeven aan den raadsman, evenals de keuze van den advocaat, een individueel karakter. Het vertrouwen speelt hier de hoofdrol. Het is dus een kontrakt « *institu personae* ». Het is, omdat de klient vertrouwen heeft in den advocaat, dat hij zich tot dien of dien raadsman wendt.

Een associatie stichten zou dus niets anders zijn dan een naamlooze vereeniging, een zedelijk wezen tegenover de klienteel stellen, dan wanneer er vroeger een individueele band bestond tusschen den raadsman en de rechtzoekenden.

Daaruit zou volgen, dat de persoonlijke verantwoordelijkheid zou worden verzwakt, vermits niet meer een advocaat aansprakelijk is voor de uitvoering zijner opdracht, maar wel een zedelijk wezen; ten slotte zou niemand persoonlijk aansprakelijk zijn, omdat de fout altijd op een ander kan geschoven worden.

Ook het beroepsgeheim zou er door lijden vermits de bestanddeelen van het dossier dienen medegedeeld aan personen welke niet rechtstreeks door den klient werden geraadpleegd.

Associaties zijn verder overeenkomsten welke hoofdzakelijk geldelijke belangen dienen. Dit zou in strijd zijn met het verheven karakter van het beroep.

Dit bezwaar wordt in het werk van Duchaine en Picard als volgt geformuleerd :

« Si des avocats peuvent s'aider mutuellement dans les affaires, il n'est pas de leur dignité de constituer entre-eux des associations permanentes ; elles présentent toujours un caractère de spéculation, altèrent leur indépendance et les expose à des discussions d'intérêts qui sont toujours fâcheuses.

» Certes il arrive que les anciens, surchargés de travaux et désireux de faillir à de jeunes confrères l'entrée d'une carrière où tout annonce qu'ils sauront briller, leur confient une partie de leurs causes et exigent qu'ils reçoivent la rémunération de leurs études et de leurs efforts.

» Mais cette pratique, dictée par la bienveillance et l'équité est bien différente de ces sociétés où les deux contractants se lient, où les apports et les bénéfices sont réglés, où s'introduisent du même coup à dépendance et les habitudes des entreprises industrielles (Brussel 1869, Bladzijde 284).»

Anderen nog doen opmerken dat de algemeene kennis van het recht voor de advocaten hoogst wenschelijk is ; de stichting van associaties onder de advocaten zou noodzakelijkerwijze voor gevolg hebben dat men zich meer en meer op specialisatie zal toeleggen, dan wanneer het voor een advocaat noodzakelijk is een algemeene kennis en een breed overzicht van het recht te bewaren.

Eene laatste reeks principieele moeilijkheden heeft betrekking op de traditie ; de associatie van advocaten is geheel in strijd met de gebruiken welke sinds langen tijd in voege zijn bij de Balies. Velen wenschen geene associaties te zien tot stand komen omdat naar hunne meening zulks niet hoort. « Cela ne se fait pas. Het is « tabou ».

Deze opwerping, alhoewel weinig beredeneerd, is misschien wel in feite de gewichtigste.

Indien een zoo belangrijk vraagstuk als de associatie onder advocaten tot nog toe geene bevredigende regeling heeft gevonden, dan is zulks voor een groot deel te wijten aan de behoudensgezindheid welke steeds tusschen juristen geheerscht heeft.

Ik wil niet beweren dat juristen soms geen revolutionnair zijn; wel integendeel; doch meestal zijn de juristen revolutionnair in alle aangelegenheden met uitzondering alleen van deze welke betrekking hebben op hun eigen beroep en op het recht in het algemeen.

Het weze mij toegelaten er op te wijzen dat onder meer in het strafrecht alle belangrijke hervormingen toe te schrijven zijn aan personen welke geene rechtskennis bezaten.

De stichting van de klassieke school in het strafrecht is terug te brengen tot de publicisten van voor de Fransche Omwenteling en meer bepaaldelijk tot Beccaria welke volstrekt van recht niets afwist. De positivistische school klimt op tot de studiën van Cesare Lombroso welke een geneesheer-anthropologist was. En de moderne strekkingen in het strafrecht staan voor het oogenblik ten zeerste onder den invloed van de penitentiaire beweging welke uitgaat van de gevangenis-administratie der verschillende landen.

Over het algemeen hebben de juristen nergens het initiatief genomen ; zij hebben steeds de bestaande toestanden verdedigd alsof het bestaan van de wereld er van afhing.

Toen Maria-Theresia een rondschrijven stuurde aan onze Rechtbanken, om hen te vragen of

het mogelijk was de pijnbank af te schaffen, waren allen, op enkele uitzonderingen na, het eens om te verklaren dat de straffende gerechtigheid eenvoudig onmogelijk zou worden indien ooit de pijnbank werd afgeschaft.

Dit traditionalisme is dan ook de grootste hinderpaal welke iedere hervorming in den weg staat.

De meeste bezwaren zijn echter van praktischen aard.

Talrijke moeilijkheden van toepassing kunnen zich inderdaad voordoen ter gelegenheid van de uitvoering der overeenkomst van associatie.

Met onze individualistische vorming zal elke samenwerking tot twisten aanleiding geven. Hoe zullen bijvoorbeeld in een associatie de zaken verdeeld worden. Zullen sommige vennoten niet meenen dat zij in hun prestige en hun eergevoel gekrenkt zijn omdat eene belangrijke zaak aan een ander deelgenoot wordt toevertrouwd?

Andere moeilijkheden hebben betrekking op de verdeling der eereloonen tusschen de verschillende vennoten; geschiedt zulks per zaak, of op de globale winst; op welke wijze moeten de eereloonen worden berekend, enz...

Wie zal verantwoordelijk zijn in geval van professionnele fouten uitgaande van het kabinet als dusdanig?

Aangezien men hier niet staat voor een advocaat in het bijzonder, kunnen alle deelgenooten aansprakelijk gesteld worden voor fouten van een der leden van de vereeniging?

Doch de grootste bezwaren gelden de vereffening

Wanneer de associatie ontbonden is, hetzij wegens het afsterven, hetzij wegens de uittreding van een der deelgenooten, hoe zal de vereffening geschieden. Wat zal er met de cliënteel gebeuren indien de uittredende deelgenoot het beroep voortzet, of wanneer hij zich geheel terugtrekt? Aan wie komt de cliënteel toe? Kan deze cliënteel afgestaan worden en aan welken prijs? Hoe kan de cliënteel verplicht worden trouw te blijven aan degene die ze heeft overgenomen? Mag de uittredende vennoot zijn aandeel verkoopen en aan wien? Mogen de resteerende deelgenooten weigeren den kooper als vennoot te aanvaarden?

Zoo ja dan is het mogelijk dat elke afstand

onmogelijk gemaakt wordt in geval van onwil der andere vennoten of dat een bepaald persoon door de resteerende vennoten aangenomen in eene bevoordeelige positie komt te staan om een goedkoope overnameprijs te bedingen.

Anderzijds lijkt het niet mogelijk de resteerende deelgenooten te verplichten de nieuwe kandidaat te aanvaarden welke door de uittredende wordt voorgesteld, welke ook zijne personaliteit weze en zijne kwalificatie.

Deze moeilijkheden zijn volstrekt niet te overschatten; alleen de ervaring zal ons leeren hoe zij op de beste wijze worden opgelost; het is echter niet omdat de zaak moeilijk is dat zij dient verworpen te worden.

Andere opwerpingen hebben betrekking op de mogelijke misbruiken; vele advocaten meenen dat eenmaal dat de associatie officieel zal toegelaten worden, de advocaten-kabinetten zich weldra niet meer zullen onderscheiden van deze der ondernemingen van zaakgelastigden (agents d'affaires).

Meer en meer zal het advocatenbedrijf als een gewone winstgevende zaak worden aangezien, zonder dat rekening wordt gehouden met de edele opdracht welke de advocaat heeft om de belangen der rechtsonderhoorigen te vrijwaren voor de Rechtbank. Zooals Mter *Couttret* het zegt:

« Par ailleurs, tout ce qui pourrait aboutir à » la commercialisation de la profession, inspire » à la majorité de nos confrères non seulement » une certaine défiance mais presque une véritable répulsion. »

Al deze bezwaren blijken ons echter niet voldoende om de associatie van advocaten te verwerpen;

Dat de stichting en de vereffening van associaties moeilijkheden medebrengen hoeft geen betoog maar gelijkaardige moeilijkheden bestaan ook thans in de huidige organisatie van het Balie-leven.

Dat misbruiken mogelijk zijn is geen reden om een oplossing te verwerpen van een vraagstuk dat zich schrijnend stelt. Alleen moet men rekening houden met deze moeilijkheden en zorgen dat zij eene passende oplossing verwerven.

De principiele opwerpingen zullen wij nader onderzoeken en bespreken bij het uiteenzetten der argumenten welke pleiten ten voordeele van de oprichting van associaties van advocaten.

II. VOORDEELEN VAN DE ASSOCIATIE ONDER ADVOCATEN

Een der eerste voordeelen van de associatie onder advocaten is de bevordering der specialisatie.

In alle takken van de wetenschap is de specialisatie een machtige factor van vooruitgang geweest.

Ook in ons midden zien wij dat deze onzer confraters van het meeste gezag genieten bij de Rechtbank en zelfs bij de cliënteel, welke zich in een bepaalden tak van het recht een diepere kennis hebben verworven; zij alleen zijn bij machte om ten gepasten tijde een nuttig en doordacht advies te geven dan wanneer de meeste advocaten tegenwoordig genoodzaakt zijn de zaak ter studie te leggen alvorens zich te kunnen uitspreken nopens een bepaalde vraag.

Daarbij komt nog dat het minder dan ooit mogelijk is voor een advocaat in alle takken van het recht, de wetgeving, de verordeningen van de reglementaire machten, de rechtspraak en de rechtsleer van nabij te volgen.

In de Middeleeuwen was het denkbaar dat iemand een boek schreef «de omni re scibile»; in minder verwijderde tijden kon men het aandurven een algemeen overzicht te maken van het geldende recht in een bepaald land. Thans is zulks voor altijd uitgesloten en het vraagt reeds heel wat inspanning om op de hoogte te blijven van al hetgeen betrekking heeft op een klein gedeelte van het Belgische recht.

Er is weliswaar nog een wettelijk vermoeden dat iedereen de wet kent; *nemo jus ignorari censitis*. Dat is sedert lang niet meer waar voor de eenvoudige burgers; maar het is ook niet meer werkelijkheid voor den advocaat.

En hoe dikwijls hebben wij confraters niet hooren klagen over de koortsige bedrijvigheid van den wetgever.

De associatie onder advocaten zal niet alleen de specialisatie mogelijk maken; zij zal ze tevens bevorderen, want juist deze confraters zullen bijzonder voor een associatie worden opgezocht welke zich reeds door bijzondere studies in een bepaalden tak van het recht hebben doen gelden.

Associatie is tevens een middel om de advocaten van veel materieel werk te ontlasten dat hen thans belet hunne rechtsvorming te bevorderen.

Voor al bij deze welke gezien den beperkten omvang van hunne cliënteel of de andere lasten welke zij te dragen hebben er geen bijzonderen staf van bedienden op na houden vergt het materiele werk soms zooveel tijd dat de zuivere rechtsstudie en de behandeling der zaken er onvermijdelijk moet onder lijden.

Hoeveel tijd gaat er bij vele advocaten verloren aan werk van boekhouding, aan het clas-seeren en bewaren van kasstukken, aan het op-maken en classeeren van stukken en van dos-siers, aan het in regel houden van alle verplich-tingen welke door de immer in aantal groeiende sociale wetten aan den advocaat worden opge-legd, ten overstaan van zijne bedienden en dienstboden; de naleving van alle bepalingen van het fiskale recht, zonder te spreken van een heel aantal andere bezigheden van materieelen aard, welke niet zonder bezwaar kunnen worden verwaarloosd.

Daarbij komt dat buiten de zuiver burgerlijke rechtbanken de advocaat ook in zekere mate de vertegenwoordiger is van zijn cliënt; dat hij zelf zorg moet dragen voor al het materiele werk zooals de rolregeling, het bekomen van uitstellen en van vaststellingen, de inzage van bundels en van vonnissen; het lichten van expedities, enz., dat in een goed ingerichte associatie zou worden gecentraliseerd.

Ten slotte staat een advocaat zeer dikwijls voor onoverkomelijke moeilijkheden wanneer hij alleen werkt omdat het hem onmogelijk is terzelfder tijd voor verschillende rechtsprekende kolleges te verschijnen.

Vele vragen van uitstel zijn in hoofdzaak daar aan te wijten dat door een louter toeval, dat echter in de praktijk dikwerf voorkomt, een advocaat verscheidene dagen vrij is en dan op een zelfde dag meerdere zaken zou moeten afhandelen.

Hij is dan ook genoodzaakt voor deze zaken uitstel te vragen.

De associatie onder advocaten kan ook aan-leiding geven tot heel wat bezuiniging; vele kos-ten kunnen in gemeenschap worden gedragen en zullen meteen aan den advocaat de mogelijk-heid om op zijn bedrijf te bestaan, verhoogen.

Wij denken in de eerste plaats aan de bureel-onkosten; het loon van de bedienden; de aan-schaffing en onderhoud van het noodige bureel-materiaal; de huishuur van bureelen welke ge-schikt gelegen zijn in het midden der stad, in de nabijheid van de rechtbank; ook het aanvul-

len van de bibliotheek welke het werkmateriaal is van den advocaat kan op meer passende wijze worden gedaan indien verscheidene advocaten over een en dezelfde bibliotheek kunnen beschikken.

De dienst der tijdschriften zal er minder zwaar door wegen en ten slotte zullen al de deelgenooten van de associatie over een meer bruikbaar en meer volledig arbeidsinstrument kunnen beschikken.

Ten slotte zal de associatie aan de deelgenooten de gelegenheid geven om, zonder tijdverlies, de belangrijke zaken onderling te bespreken en te toetsen aan de wederzijdsche ervaring.

Ook dat is van niet gering belang wat trouwens de ondervinding ons reeds meermalen heeft geleerd. Opmerkingen zelfs gemaakt door dezen welke niet bijzonder onderlegd zijn in een bijzonderen tak van rechtswetenschap, kunnen dikwijls aanleiding zijn tot een grondiger onderzoek en een beter begrip van te behandelen aangelegenheid.

Men mag daarbij niet vergeten dat de rechter voor dewelke de zaken worden gebracht niet altijd een specialist is, alhoewel zulks ook wellicht tot de wenschelijkheden behoort.

Door zaken met oningewijden te bespreken kan de specialist zeer dikwijls inzien welke de moeilijkheden zijn die voor niet specialisten onmiddellijk zullen opdoemen.

III. NOODZAKELIJKHEID EENER REGELING VAN DE ASSOCIATIE

Het is niet alleen wenschelijk de associatie onder advocaten toe te laten, doch het is in de tegenwoordige ontwikkeling der toestanden in ons beroep een noodzakelijkheid geworden, en dit om verschillende redenen.

In de eerste plaats kennen wij allen associaties in feite welke tusschen advocaten bestaan.

Zulks geschiedt natuurlijk niet openlijk vermits het vormen eener associatiën tot nog toe door de regelen der Orde verboden is.

Doch ik zal geene geheimen verklappen wanneer ik zeg dat er accoorden bestaan tusschen sommige advocaten, accoorden welke in zekere mate een medewerking voorzien.

Alhoewel de advocaten in den volksmond de naam van leugenaars dragen, is de waarachtigheid en de betrouwbaarheid voor ons een hoofdvereischte. Zooals Meester Van Stripiaan Luis-

cus het zeer terecht zegde, moet iedere advocaat zijn eigen bankier zijn, wiens beloften als banknoten geaccepteerd worden.

De rechter moet verder de zekerheid hebben dat wanneer een advocaat een feit stelt dit naar des stellers zelf beste weten juist is. De rechter moet weten dat wanneer een pleiter een rechterlijke uitspraak of een schrijven citeert, de aanhaling juist is. Dan alleen handelt de advocaat behoorlijk en dan alleen heeft hij het oor van den rechter.

Niets vermindert meer de betrouwbaarheid van den advocaat en zijn prestige ten overstaan van de rechterlijke macht dan het voortbestaan van toestanden welke iedereen weet in strijd te zijn met de beroepsreglementen.

Ofwel moet men moedig al de gevolgen van deze reglementen aanvaarden en met strengheid optreden tegen deze welke ze op bedekte wijze verkrachten; ofwel zijn deze reglementen verouderd geworden en kunnen zij niet meer worden in acht genomen of nageleefd, doch dan moet men den moed hebben om ze openhartig af te schaffen of te wijzigen.

Het is beter een geregelde associatie onder het toezicht van de Tuchtoverheden der Balie, dan wel een bedekte associatie waarvan niemand weet wat zij inhoudt en waarvan de zwakkere partij ongetwijfeld de naleving niet eens kan eischen.

Er bestaat een andere vorm van associatie of ten minste van samenwerking onder de advocaten welke niet verboden is door de huidige reglementen der orde, maar dewelke op velerlei gebied minder bevrediging geeft dan wel de openlijke associatie welke wij voorstaan.

Het geldt namelijk de verhouding tusschen patroons en medewerkers. In zeer belangrijke kabinetten zijn een groot aantal medewerkers en stagisten werkzaam, welke in mindere of meerdere mate door den patroon worden bezoldigd.

Doch deze vorm van samenwerking biedt vele nadeelen. Inderdaad, de medewerkers hangen af van den willekeur van de patroons welke ze steeds kunnen doorzenden. Daaruit volgt dat deze medewerkers verplicht zijn zich zoo spoedig mogelijk eene persoonlijke klienteel te verzekeren; zij werken dus eenerzijds voor den patroon en anderzijds voor eigen klanten; zij hebben twee plaatsen waar zij arbeiden; hun eigen kabinet en het kabinet van den patroon; zij zijn genoodzaakt hunne klanten op zeer onregelma-

tige uren te ontvangen ofwel voor een gedeelte hunne medewerking aan den patroon te verwaarloozen.

Voor den patroon eveneens zijn deze medewerkers niet altijd volledig betrouwbaar, wel integendeel; zij kunnen ook ten allen tijde het kabinet van hunnen patroon verlaten en dat gebeurt dikwijls op het oogenblik dat zij de grootste diensten kunnen presteeren.

Anderzijds zien wij niet in hoe men deze vorm van samenwerking in overeenstemming kan brengen met deze onafhankelijkheid op dewelke de advocaten zich steeds beroepen om de associatie onder advocaten te verwerpen.

Er bestaat inderdaad in de verhouding tusschen patroons en medewerkers een toestand van ondergeschiktheid volgens dewelke de medewerker zich moet gedragen naar de instructies van dezen patroon. In Duitschland, waar de associaties toegelaten zijn, is eene dergelijke ondergeschiktheid verboden.

Ten slotte schijnt mij de verhouding tusschen patroon en medewerker weinig loyaal tenoverstaan van de cliënteel.

Wat Meester Crouttret dienaangaande zegt voor de fransche cliënteelen geldt in ruime mate voor ons land.

« Quant à la clientèle, — je ne parle bien » entendu que de la clientèle française dont » l'état d'esprit est tel qu'elle nous supplie par » fois de ne pas confier à nos collaborateurs les » plus avertis les dossiers les plus insignifiants » — admettrait-elle sans difficulté la substitution d'une collectivité à la personnalité du conseil auquel elle a volontairement donné sa confiance et ses préférences personnelles.

Het blijkt ons echter veel moeilijker overeen te brengen met de waardigheid der Orde dat thans de taak waarmede de advocaat persoonlijk werd gelast aan een medewerker of wellicht aan een stagist wordt opgedragen, buiten weten van de klanten en waarschijnlijk tegen hun zin in, indien zij er van moesten op de hoogte worden gesteld.

Wanneer een klient zich zal wenden tot een vereeniging van advocaten, zal hij weten dat het niet zeker is dat een bepaalde persoon deze zaak zal behandelen. Doch hij zal betrouwen stellen in deze associatie als geheel en in de wijze waarop zij hare zaken behartigt.

In een woord, de wijze van medewerking welke thans in groote kabinetten in voege is, biedt alle nadeelen van de samenwerking en vele an-

dere daarbij, zonder eenige van de voordeelen te verzekeren, noch aan de samenwerkende advocaten noch aan de cliënteel van dit kabinet.

Evenals de bedekte associatie is zij een vorm van oogverblindende welke weinig overeen te brengen is met de waardigheid waarop de advocaten steeds zoo fier plegen te gaan.

Een derde reden maakt een regeling volstrekt noodzakelijk.

Het is de verplichting waarin vele van de jongeren zich bevinden om zich zoo spoedig mogelijk, minstens een matige broodwinning te verzekeren. Een verschijnsel dat ik als hoogleeraar meermaals heb kunnen bestatigen, is de democratisatie van de rechtsfaculteit.

Dan wanneer wij allen weten dat praktisch een advocaat slechts op gevorderden ouderdom zijnen kost waard is, in de huidige organisatie van de balie, zien wij een groot aantal studenten het diploma halen van dokter in de rechten, dan wanneer zij niet beschikken over eenig persoonlijk fortuin om de toekomst zonder bezorgdheid af te wachten en dat zij anderzijds niet voldoende relaties bezitten om zich in korten tijd een cliënteel te kunnen maken.

Deze jonge advocaten zijn ofwel genoodzaakt zoo spoedig mogelijk de balie te ontvluchten ofwel indien zij geen uitweg vinden, nemen zij helaas soms hunne toevlucht tot praktijken die aan den naam van ons korps weinig eer aan doen.

Door hunne toetreding mogelijk te maken tot een associatie van advocaten, zal men aan deze jonge juristen de gelegenheid geven om zich zoo spoedig mogelijk een bestaan in de maatschappij te verzekeren en hen te beschermen tegen den angst om den broode.

IV. VOORWAARDEN AAN DEWELKE DE ASSOCIATIE DIENT ONDERWORPEN

Wij zijn beslist voorstander van een wijziging der bestaande regelen der Orde, in dien zin dat de Associatie onder advocaten zou worden toegelaten.

Doch het is in elk geval noodzakelijk, indien de associatie van advocaten toegelaten wordt, dat deze aan wel omschreven voorwaarden zou worden onderworpen.

Al dezen die eene wijziging van de regelen der orde in dezen zin wenschen, zijn het daarmee eens; het is inderdaad niet mogelijk dat hier de grootste vrijheid zou worden gelaten wel-

ke ook weldra zou kunnen ontaarden in de grootste wanorde; om het prestige en de waardigheid van het beroep hoog te houden is het noodzakelijk dat bij de oprichting van de associatie worde rekening gehouden met de belangen van een goede rechtsbedeeling en dat niet uitsluitend uit winstbejag zou worden gehandeld.

Het komt ons echter voor dat het onmogelijk is alle modaliteiten van een mogelijke associatie door de wet of door een koninklijk besluit vooraf te laten regelen; wij staan hier op een gebied dat voor ons nog braak ligt en waarover te weinig ervaring heerscht; en dezen die wellicht eenige ervaring zouden hebben opgedaan zullen niet wenschen deze voorloopig mede te deelen.

Best komt het ons voor, zooals het trouwens ook voor Mr Chomé destijds werd voorgesteld, een ruim recht van toezicht aan den tuchtraad te verleen.

Het is de tuchtraad die zal moeten nagaan of de overeenkomsten welke de advocaten zinnens zijn te sluiten niets bevatten wat strijdig is met een gezonde opvatting van het balieleven.

Het zou dan ook als een voorwaarde moeten worden gesteld voor de geldigheid van de associatie dat de overeenkomst voorafgaandelijk door den Tuchtraad worde goedgekeurd.

Het schijnt ons echter niet wenschelijk dat aan den Tuchtraad volledige vrijheid zou worden gelaten om te bepalen wat ja dan neen mag geoorloofd worden en wat ja dan neen moet worden verboden.

Door den wetgever of ten minste door de uitvoerende macht moeten aanduidingen worden gegeven van wat in geen geval in een associatie zou mogen worden geduld.

Een eerste punt dat ons van het hoogste belang blijkt is dat de betwistingen betreffende de uitvoering, de ontbinding en de vereffening van een associatie in geen geval zouden mogen worden gebracht voor de gewone rechtbanken.

Inderdaad, het zou weinig stichtend zijn indien de advocaten in het openbaar zouden komen twisten nopens hunne geldelijke belangen.

Elke overeenkomst zou dan ook een scheids-rechterlijk beding moeten bevatten waarbij elke betwisting aan den Tuchtraad zou worden onderworpen.

De tuchtraad zou in deze zaken moeten beslissen niet alleen volgens de termen der overeenkomst, maar ook met in achtneming van al de gebruiken en regelen der orde.

De tuchtraad zou er verder de hand moeten aan houden dat in de maatschappij de individualiteit van den advocaat niet heelemaal verloren gaat. Het is wellicht mogelijk dat in een verdere toekomst een advocatenfirma als dusdanig zou optreden.

Dit schijnt ons echter voorloopig nog niet wenschelijk.

Het komt ons voor dat meer zou moeten worden gezocht dat ten overstaan van de buitenwereld de individualiteit van den advocaat sterk op den voorgrond komt.

Het blijft altijd wenschelijk dat zelfs wanneer men zich wendt tot een advocaten-firma, de klient zich tot een bepaald persoon richt en niet tot een lid van de firma qualitate qua.

Een dergelijke oplossing zou van aard zijn om vele praktische moeilijkheden weg te nemen welke hoofdzakelijk betrekking hebben met de waarde van het zoogenaamde klienteel.

De moeilijkheden welke in den loop van dit verslag het meest onoverkomelijk zijn gebleken, zijn deze welke betrekking hebben op de uittreding en de vereffening van een vereeniging van advocaten.

Aan wie gaat de klienteel, welke is de waarde dier klienteel, hoe moet die geschat worden, enz...

Ik ben dan ook persoonlijk de meening toegegaan dat de klienteel zooveel mogelijk aan een persoon moet gehecht blijven en niet aan de maatschappij, derwijze dat bij een eventueele uittreding geen betwisting nopens deze klienteel zou ontstaan.

De advocaat die de vereeniging verlaat zou zijne bijzondere klienteel eventueel van zijne woonstverandering of van de verandering van zijn bureel kunnen verwittigen.

Indien iemand anders in zijne plaats in de associatie van advocaten treedt, zou hij kunnen verwittigen dat iemand anders zijne zaken in de toekomst zal afwikkelen.

Er kan aldus moeilijk spraak zijn van eenige te geldemaking van de klienteel.

Het gemeenschappelijk bezit van de associatie van advocaten zal aan den anderen kant moeten beperkt worden tot de materiele zaken welke in gemeenschap zijn gebracht; deze materiele zaken kunnen zijn :

Ten eerste een onroerend goed waarin de bureelen gevestigd zijn;

Ten tweede al het bureelmateriaal en meubelen, het archief, de drukwerken, en zoo meer.

Ten derde de bibliotheek die het alaam is van den advocaat.

Bij eventueele uittreding van een advocaat zou hij alleen het recht moeten hebben zijn aandeel in dit materieele bezit of ten minste de tegenwaarde er van mede over te nemen.

Een zekere vrijheid moet gelaten worden aan de deelgenooten om zich uit de associatie terug te trekken, weliswaar met inachtneming van zekere termijnen.

Bij de uittreding zou ook moeten geregeld worden op welke wijze de uittredende advocaat zijne klanten laat weten dat hij de vennootschap verlaat en dat hij zich afzonderlijk gaat vestigen of tot een andere vennootschap toetreedt. Al deze zaken zouden in het verdrag moeten voorzien zijn en zoo geregeld dat zij geen aanstoot kunnen geven aan de buitenwereld.

Het zou ten slotte ten strengste moeten verboden zijn dat niet advocaten toetreden tot een associatie onder advocaten. Eene associatie zal vooral dan gevaarlijk zijn wanneer zij gevormd wordt tusschen advocaten en buitenstaanders welke nopens het bedrijf en nopens hare waardigheid niet dezelfde gevoelens koesteren als de geschoolde jurist.

Anderzijds zouden de niet advocaten eener vennootschap ontsnappen aan het toezicht van de tuchtraad en aan de sancties van de Orde.

Om al deze redenen moeten wij de toetreding van niet advocaten ten strengste vermijden.

Laat ons thans ons besluit samenvatten : Wij wenschen dus eene wijziging van het decreet van 1930. Een dergelijke wijziging zou natuurlijk zorgvuldig moeten overwogen worden. Wij hebben zelf een ontwerp-tekst voorbereid; wij zouden vermetel zijn indien wij meenden dat dezen tekst onmiddellijk bevrediging kan geven, doch wij meenen dat hij geschikt is om als basis te dienen tot verdere besprekingen.

Wij geven hem hier als slot van deze uiteenzetting :

ONTWERP

« De Tuchtraad mag aan advocaten die zulks » vragen toestemming verleen en om eene associatie van advocaten te stichten of tot eene » bestaande associatie toe te treden, op voor » waarde nochtans :

» 1) dat de voorgenomen overeenkomst niets » bevat dat strijdig is met de regelen der Orde » en de waardigheid van het beroep;

» 2) dat de leden der associatie, allen advocaten, zijn en zich niet het recht onttrekken » om met de klienteel in aanraking te komen.

» 3) dat de wijze van ontbinding der — of » uittreding uit — de vennootschap, volledig » op voorhand geregeld weze;

» 4) dat de klienteel niet als een maatschap » pelijk bezit worde aangezien.

RECHTSPRAAK

11 HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

6e Kamer. — 29 Mei 1937.

Voorzitter : M. Simon.

Raadsheeren : MM. Delvaux en Ooms.

Op. Min. : Mr De Vooght, advocaat-generaal.

Pleiters : Mrs Stellfeld en Van Put.

I. VONNIS HEROPENING DER DEBATTEN EN PERSOONLIJKE VERSCHIJNING BEVELEND. — VOORBEREIDEND VONNIS. — BEROEP.

II. ONTZETTING ART. 496 B. W. — MEERDERE ONDERVRAGING GEWETTIGD.

I. Een vonnis dat de heropening der debatten en de persoonlijke verschijning van een partij beveelt, is een voorbereidend vonnis dat, naar luid art. 451 Burgerlijke Rechtsvordering, slechts na het eindvonnis en samen met dit vonnis door hooger beroep kan bestreden worden.

II. Art. 496 B. W. verzet er zich niet tegen dat de personen, wiens ontzetting wordt gevraagd, zoo dikwijls zou ondervraagd worden als de Rechtbank zulks nuttig oordeelt.

M. t/ M.

Gezien, voorgebracht in regelmatig en vorm het arrest bij verstek waartegen verzet is aangeteekend en het vonnis waarvan beroep;

Overwegende dat het verzet aangeteekend is geweest in den door de wet voorgeschreven vorm en ten gepasten tijde;

Overwegende dat het bestreden vonnis de heropening der debatten en eveneens de persoonlijke verschijning van vrouw Maes beveelt;

Overwegende dat als beweegredenen van haar beslissing de rechtbank aangeeft « dat het gewenscht is alvorens ten gronde te beslissen dat de aanlegger eenige uitleggingen zou verschaffen over de samenstelling van den familierraad op zijn verzoek vereenigd den 22 November 1933 » en « eveneens nuttig dat de vrouw waarvan de ontzetting gevraagd wordt nogmaals zou ondervraagd worden »;

Overwegende dat met dergelijke redenen omkleed het vonnis waarvan beroep eenvoudig het

onderzoek der zaak regelt, niets beslist over den grond van het recht der partijen, en geenszins het gevoelen van de Rechtbank laat kennen omtrent de gegrondheid van den eisch;

Overwegende bovendien dat de persoon wiens ontzetting wordt gevraagd zoo dikwijls kan onderzocht worden als de Rechtbank die onderzoeksverrichting nuttig meent;

Overwegende dat mitsdien het bestreden vonnis eenvoudig voorbereidend is, geenszins interlocutoir noch definitief op tusschen geschil;

Overwegende dat naar luid art. 451 Wetboek van burgerlijke rechtspleging een voorbereidend vonnis slechts na het eindvonnis en samen met dit vonnis door het hooger beroep kan bestreden worden; dat bewuste wetsbepaling de openbare orde raakt, mitsdien ambtshalve dient opgeworpen door den rechter;

Overwegende dat vermits het vonnis niet vatbaar is voor hooger beroep, het Hof niet kan nazien of de rechtbank, ja dan neen, mocht beslissen dat de uitspraak van haar beslissing in de aanwezigheid der pleitbezorgers als betekening zou gelden;

Om deze beweegredenen :

Het Hof,

Gehoord het eensluidend advies in openbare terechtzitting uitgebracht door den heer Advocaat-Generaal De Vooght, alle niet uitdrukkelijk toegevoegde besluiten afwijzende;

Ontvangt het verzet; verklaart het beroep onontvankelijk.

12

HOF VAN BEROEP TE GENT

4e Kamer. — 4 December 1935.

Voorzitter : M. Lagae.

Raadsheeren : MM. Poll en Langerock.

Adv. Gen. : M. Remy.

Pleiters : Mrs Van Lint en De Beer.

STRAFVORDERING. — BEROEP. — VONNIS. — GEDEELTELIJK VOORBEREID. — ONDEELBAARHEID. — ONTVANKELIJKHEID.

STRAFVORDERING. — BEROEP. — VONNIS VAN VOEGING. — ONTVANKELIJKHEID. STRAFVORDERING. — BEROEP. — VONNIS VAN VOEGING. — ONTVANKELIJKHEID.

Is ontvankelijk het beroep aangeteekend tegen het geheel van een vonnis dat uitspraak doet over verscheidene vorderingen, die nauw samenhangen, en dat voorbereidend is voor wat betreft de eene vordering en definitief voor de anderen.

Beroep mag dadelijk ingesteld worden tegen een beslissing waarbij de voeging van rechtszaken bevolen of geweigerd wordt, wanneer het van de voeging afhangt of de verklaringen onder eed zullen afgelegd worden.

Moerenhout en O. M. t/ Melaerts.

Bij exploit van deurwaarder, dd. 28 December 1934, heeft Moerenhout voor de Correctionele Rechtbank te Brugge eenen eisch aangebracht strekkende hiertoe dat gedaagde Melaerts zal veroor-

deeld worden om, als vergoeding, aan eischer te betalen eene som van 13.487 fr. ter zake dat, door in strijd te handelen met art. 2 van het K. B. van 1 Juni 1931 op de Politie van het vervoer en verkeer, gedaagde op 1 September 1934 de aanrijding veroorzaakt heeft waarbij het autorijtuig van eischer beschadigd werd.

Bij het exploit wordt verder, aangehaald dat eischer Moerenhout door het Openbaar Ministerie vervolgd wordt ter zake dat het aan zijne schuld te wijten is, dat bij bedoelde aanrijding, de echtgenoot van gedaagde gekneusd of verwond werd;

Op de terechtzitting van gemelde Rechtbank dd. 5 Januari 1935 heeft Moerenhout geconcludeerd dat het der Rechtbank zal behagen beide zaken te voegen, op grond van connexiteit en te verklaren dat Melaerts en zijne echtgenoot niet zullen in verhoor genomen worden onder eede;

Melaerts heeft zich daartegen verzet en geconcludeerd dat het der Rechtbank zal behagen de zaken niet te voegen om te bevelen dat hij en zijne echtgenoot als getuige zullen gehoord worden in de zaak van het Openbaar Ministerie tegen eischer;

Bij vonnis van 19 Januari 1935, heeft de Rechtbank zich bevoegd verklaard om van deze zaak kennis te nemen, op grond dat deze zaak nauw samenhangt met de tegen Moerenhout ingestelde strafvervolgung;

De Rechtbank heeft echter beslist dat de voeging nog niet mócht bevolen worden, daar zij voor gevolg zou hebben « alle getuigenissen ter zijde te schuiven en het onderzoek te belemmeren van het wanbedrijf aan Moerenhout telastgelegd;

Tegen dat vonnis hebben Moerenhout en het Openbaar Ministerie hooger beroep ingesteld op 24 Januari 1935;

Het Hof heeft het hiernavolgend arrest verleend :

Gehoord de heer Raadsheer Rapporteur in zijn verslag gedaan ter openbare zitting, alsmede de heer Advocaat-Generaal Remy in zijne vordering;

Gehoord Moerenhout in zijnen eisch door zijnen raadsman Mr. Van Lint toegelicht;

Medegehoord gedaagde Melaert in zijne middelen van verdediging door zijnen raadsman Mr. De Beer voorgedragen en strekkende hiertoe dat het beroep niet ontvankelijk zal verklaard worden wat betreft het deel van het vonnis waarbij de voeging geweigerd wordt, dat het hier geldt eene voorbereidende beschikking;

Overwegende dat Moerenhout alsmede het Openbaar Ministerie tijdig er in den wettelijken vorm in hooger beroep gekomen zijn.

Overwegende dat beide deelen van het vonnis voor beroep vatbaar zijn nauw samenhangen (Cass. Nov. 1910, Pas. 1911.I.21);

Overwegende dat beroep, trouwens dadelijk mag ingesteld worden tegen eene beslissing waarbij de voeging van rechtszaken bevolen of geweigerd wordt, wanneer de vraag er van afhangt of verklaringen al of niet, onder eede zullen afgelegd worden (Oppergerechtshof van Luxemburg, 6 Juli 1912, Pas. 1914, IV, 116);

Overwegende dat het bij beroepen vonnis terecht

aangenomen wordt dat beide zaken nauw samenhangen;

Overwegende dat de Rechtbank zich echter niet bevoegd verklaren kon, op grond van connexiteit, zonder tevens de zaken te voegen;

Overwegende immers, dat de Rechtbank maar door een vonnis van voeging, bevoegd kon worden om van deze zaak kennis te nemen, dat bevoegd verklaring en voeging twee beschikkingen zijn welke hier moeten gepaard gaan en niet kunnen gescheiden worden;

Om die redenen :

Het Hof,

Verklaart Moerenhout alsmede het Openbaar Ministerie ontvankelijk in het ingestelde beroep;

Bevestigt enkel deel van het beroepen vonnis waarbij de Rechtbank zich bevoegd verklaart om van deze zaak kennis te nemen;

Vernietigt het tweede deel en doende datgene wat de eerste Rechter had behooren te doen, voegt deze zaak bij de strafvervolgung tegen Moerenhout ingesteld, en beveelt dat beide zaken samen zullen behandeld, berecht en afgedaan worden;

En het vonnis volledigend :

Overwegende dat niemand in zijn eigen zaak, als getuige optreden mag;

Gelet ook op art. 156 en 189 van het Wetboek van rechtspleging in strafzaken;

Beveelt dat gedaagde Melaerts en zijne echtgenote Marie De Keersmaeker niet als getuigen zullen gehoord worden;

Verwijst Melaerts in de op het incident in eersten aanleg gevallen kosten, later te begrooten;

Verwijst hem ingelijks in de kosten van beroep begroot op 77,49 frank.

13

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

2e Kamer. — 9 Juli 1937.

Voorzitter : M. Laureyssens.

Rechters : M.M. Van Mieghem en Hallemans.

Pleiters : Mrs Arthur Rotsaert en Paul Pollet.

ARBEIDSRECHT. — GEZINSVERGOEDINGEN. BETALING DER BIJDRAGEN DOOR WERKGEVER. TOEPASSING VAN ART. 1 EN ART. 43 VAN DE WET VAN 4 OOGST 1930. VERPLICHTING VOOR ALLE WERKGEVERS. — GEEN ONDERSCHIED TUSSCHEN BELGEN OF VREEMDELINGEN. — NOODZAKELIJKHEID VOOR DE TOEPASSING DER WET EENER GEWONE BEDRIJFVIGHEID IN HET KONINKRIJK. — GEEN ONDERSCHIED TUSSCHEN BINNENSCHEPEN ONDER BELGISCHE OF VREEMDE VLAG VAREND.

Ieder werkgever, zoowel Belg als vreemdeling, die personeel bezigt welk gewoonlijk in het Rijk werk verschaft, valt onder de toepassing van de Wet van 4 Oogst 1930. De wetgever heeft geen onderscheid gemaakt tusschen Belgen of vreemdelingen, de eenigste voorwaarde is dat het werk in België gewoonlijk zou gedaan worden, al zou het zelfs gebeuren dat somtijds de boot van de werkgever in andere landen zou varen.

De nationaliteit van het paviljoen doet niets ter zake.

N. V. Verdun t/ Bijzondere Verrekenkas voor Binnenscheepvaart.

Geldigheid van de dagvaarding en ontvankelijkheid van het beroep (zonder belang).

Ten gronde :

Overwegende dat het vaststaat dat beroepster N. V. «Verdun» een bedrijfskantoor te Antwerpen bezit;

Dat ze zulks heeft aangenomen in de proceduurakten, alsook in de verklaring van bijtreding tot de Bijzondere Verrekenkas door haar afgelegd op 8 Februari 1935;

Overwegende dat het uit de uitleggingen van beroepster zelve blijkt dat ze gewoonlijk werk verschaft in België;

Dat haar boot «Verdun» namelijk gebruikt wordt voor het uitbaten van een regelmatig beurtdienst in het Rijk;

Overwegende dat het van geen belang is dat deze boot ook nu en dan nog in andere landen zou varen, wat trouwens niet bewezen is;

Dat de omstandigheid dat deze beurtdienst eigenlijk zou uitgebaat worden door de Lloyd Liégeois evenmin van belang is, vermits zelfs in dit geval beroepster toch de werkverschafster blijft tegenover haar aangestelden, wier diensten ze samen met het schip aan de Lloyd Liégeois verhuurt;

Overwegende dat niets toelaat dat vreemdelingen aan de toepassing der Wet op de gezinsvergoedingen ontsnappen, wanneer ze in België werk verschaffen; dat er ook geen onderscheid dient gemaakt tusschen binnenschepen welke onder Belgische of vreemde vlag varen;

Om deze redenen :

De Rechtbank,

Alle verdere of tegenstrijdige besluiten verwerpende. Ontvangt het beroep.

Verklaart het ongegrond;

Bevestigt het bestreden vonnis.

Veroordeelt beroepster tot de kosten in beroep gevallen.

NOTA. — Dit vonnis van de Rechtbank van eersten aanleg zetelende in graad van beroep bekrachtigt het vonnis geveld op 14 October 1936 door den Heer Vrederechter van het 4^e kanton Antwerpen. (In den zelfden zin : Vonnis van Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen t/ N. V. ADA, 4 Nov. 1936, 4^e kanton, Antwerpen.)

Verscheidene vreemde werkgevers welke in België personeel bezijden beweerden dat ze in hunne hoedanigheid van vreemdeling niet vielen onder toepassing der Wet van 4 Oogst 1930 brengende veralgemeening der gezinsvergoedingen en weigerden bijgevolg de patronale bijdragen aan de Verrekenkas te betalen.

De Bijzondere Verrekenkas aanlegster en beroepene steunde haren eisch op art. 1 van de Wet welke voorziet dat «aan deze wet onderworpen is alwie, hetzij in eene nijverheid-, handels-, landbouwersonderneming of andere, hetzij in de uitoefening van een beroep, hetzij om op 't even welke wijze aan een of meer personen werk verschaft» t. t. z. aan alle werkgevers in den breedsten zin van het woord.

De wetgever maakt dus geen onderscheid.

De eenige voorwaarde is dat het werk gewoonlijk in België zou geschieden. Dit is gestaafd : 1^o op de rechtsleer, die in dit bijzonder recht nog al zelden is.

Georges Heyman in «Les Allocations Familiales en Belgique», commentaire de la Loi du 4-8-36, n^o 43, somt de voorwaarden op welke moeten vervuld worden opdat een werkgever onder toepassing der Wet zou vallen en voor-

ziet uitdrukkelijk: « L'occupation au travail doit avoir lieu en vertu d'un contrat de travail, d'un contrat d'emploi ou de tout autre louage de service, elle doit être habituelle, elle doit avoir habituellement lieu en Belgique » en dit principieel uitbreidend en aan toevoegt (blz. 151) « on a demandé si les employeurs de nationalité étrangère exploitant une entreprise en Belgique soit soumis à la loi. La réponse est affirmative ».

2° De voorbereidende werken van het Parlement hebben de nadruk gelegd op het feit dat de solutie aan dit probleem te geven territoriaal is willen zijn (zie Annales Parlementaires — Chambre de Représentants — séance du 26 juin 1930, p. 2286 séance du 27 juin 1930, p. 2324).

P. P.

14

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUSSEL

6e Kamer. — 20 Januari 1937.

Alleen zetelende rechter: M. A. M. Pécher.

O. M.: M. Ch. Bareel, subst. proc. Kon.

Pl: Mrs A. Nossent, R. De Saedeleer, R. Agneessens en J. Walckiers.

TAALGEBRUIK. — GERECHTSZAKEN. — WET VAN 15 JUNI 1935. — EEN VERWEERDER IN VLAAMSCH GEMEENTE. — ANDERE VERWEERDERS IN BRUSSELSCH AGGLOMERATIE. — ART. 6, LID 1 NIET TOEPASSELIJK. — ART. 4, LID 1 TOEPASSELIJK. — NEDERLANDSCHE RECHTSPLEGING.

Wanneer één verweerder woonachtig is in een Vlaamsche gemeente en drie andere in de Brusselsche agglomeratie, dan moet de akte tot inleiding van het geding in het Nederlandsch gesteld worden (art. 4, lid 1).

De keus der taal, wat de verweerders betreft, die in de Brusselsche agglomeratie wonen is overgelaten aan eischer.

De bepaling van art. 6, lid 1, wet van 15 Juni 1935 is dus niet toepasselijk in deze zaak, daar dit art. enkel slaat op het geval waarin de taal der rechtspleging bepaald werd door de wet ten opzichte van al de verweerders.

Gilson & Van de Gucht t/ Gilson en and.

Gezien het exploit van dagvaarding door deurwaarder Van Lierop te Schaarbeek den 22 April 1936;

Aangezien art. 4 par. 1 der wet van 15 Juni 1935 bepaalt dat de akte tot inleiding van het geding in het Nederlandsch moet gesteld worden wanneer de verweerder woonachtig is in eene Vlaamsche gemeente van het arrondissement Brussel;

Dat zulks het geval is voor de vierde gedaagde, die woonachtig is te Ternat;

Aangezien de wet niet bepaalt in welke taal moeten gedaagd worden, de verweerders, die, zooals de eerste, de tweede en de derde gedaagden, woonachtig zijn in de Brusselsche agglomeratie;

dat de keus van de taal, voor wat hen betreft, overgelaten is aan eischer;

dat bijgevolg de bepaling van art. 6 par. 1 van bovengemelde wet niet toepasselijk is in deze zaak, aangezien dit artikel enkel slaat op het geval, waarin de taal der rechtspleging bepaald werd door de wet, ten opzichte van al de verweerders;

Aangezien de taal der rechtspleging bepaald is in deze zaak door de woonplaats van vierde gedaagde, die woonachtig is in eene Vlaamsche gemeente;

Om deze redenen:

De Rechtbank,

Gehoord in zijn advies den heer Bareel, Substit. van den heer Procureur des Konings;

Gezien art. 4, 37, 40 en 42 der wet van 15 Juni 1935;

Verklaart nietig het exploit van dagvaarding gegeven in dato 22 April 1936 door deurwaarder Van Lierop.

15

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE KORTRIJK

24 Februari 1937.

Voorzitter: M. J. Lagae.

Pleiters: Mrs Develder en Van den Berghe.

VERKEER. — VOORZICHTIGHEID. — PLAATS LATEN BIJ VOORBIJSTEKEN. — WIELRIJDER. — VERPLICHTING UITERSTE RECHTERZIJDE TE HOUDEN.

Een automobilist moet voldoende ruimte laten tussen zijn voertuig en de voertuigen die hij voorsteekt. Een voerder die een wielrijder en een voetganger vóór zich ziet moet vermoeden dat de eene of de andere een beweging naar links konden uitvoeren.

Een wielrijder, traaggaande weggebruiker, moet de uiterste rechterzijde van den rijweg houden, maar hij kan genoopt worden naar het midden van den weg af te wijken om een voetganger te ontgaan, alhoewel deze beter op het voetpad plaats genomen zou hebben.

Aangezien 't gebleken is uit de ggevens van het bundel en de verhandelingen ter zitting gedaan dat er op den rijweg doch dicht tegen den boord van het voetpad een voetganger stilstond toen de burgerlijke partij Vereecke Robert per rijwiel in de richting Kortrijk kwam angereden; dat deze laatste om den voetganger te vermijden naar links overstak en de voettrede van den achterkomenden auto door beklagde geleid, raakte;

Aangezien de eenvoudigste voorzichtigheid zoo niet de verordening op het verkeer — art. 32 en volgende — aan de weggebruiker gebiedt een voldoende ruimte te laten tussen zijn voertuig en dit van dezen dien hij voorsteekt;

Aangezien in het betrokken geval dit voorschrift met zooveel te meer stiptheid moest nageleefd worden door beklagde, daar hij en den voetganger en den wielrijder voor hem zag en moest vermoeden dat de eene of de andere en mogelijk beiden eene beweging naar links konden uitvoeren;

Aangezien wel is waar de wielrijder traaggaande weggebruiker (art. 3, 15° K. B. 1.2.1934 en art. 30 zelfde K. B. gewijzigd door dit van 17.1.1936) de uiterste rechterzijde van den rijweg moest houden, maar hij ook was genoopt den voetganger te ontgaan ofschoon deze beter op het voetpad hadde

plaatsgenomen (art. 22 K.B. I.2.1934 gewijzigd voor voornoemd K.B. van 17.I.1936);

Aangezien niettemin het slachtoffer een deel der verantwoordelijkheid moet dragen daar hij den voetganger van ver kon ontwaren en van dan reeds ook zijne zwenking aanvangen;

Aangezien deze verantwoordelijkheid op een derde mag bepaald worden;

.....

(Het overige zonder belang).

16

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

9e Kamer. — 28 Mei 1937.

Voorzitter : M. Van den Bussche.

Referendaris : M. Marinis.

Pleiters : Mrs Stellfeld en J. De Weerdt.

BEDIENDE. — OPZEGTERMIJN. — 3.400 FRANK WEDDE PER MAAND. — HOOFDBOEKHOUDER. — ZES JAAR DIENST. — OPZEG VAN ZES MAANDEN VOLDOENDE.

De termijn van opzeg, in acht te nemen door een werkgever tegenover een bediende die meer dan 24.000 frank wedde geniet, wordt bepaald door de belangrijkheid van de bediening, het aantal jaren dienst en het verworven loon. Een hoofdboekhouder, sedert zes jaar in dienst en met een wedde van 3.400 fr. per maand, heeft recht op zes maanden opzeg.

Van Belle t/ N. V. Weekblad «De Stad».

Gezien de geboekte dagvaarding van 26 Februari 1936, strekkende tot de verbreking ten laste van verweerster der mondelinge dienst-overeenkomst van 5 Februari 1931 met betaling eener vergoeding van 30.600 fr. gelijk aan 9 maanden loon;

Aangezien aanlegger die als hoofdboekhouder bij verweerster in dienst was aan eene wedde van fr. 3000 per maand in 1931, vermeerderd tot 3400 fr. per maand in 1933, op 31 December 1936 voor einde Mei 1937 door verweerster uit haren dienst ontslagen werd met verzoek zich niet meer op de burelen van verweerster te vertoonen;

Aangezien deze opzeg niet als dusdanig mag aanzien worden doch slechts als doorzending met de gebruikelijke vergoeding voorgesteld als zijnde van vijf maanden loon; dat het verbod van verweerster hare burelen nog te betreden het inzicht van verweerster aanlegger door te zenden duidelijk maakte;

Aangezien verweerster geene gewichtige reden van doorzending aanhalen mag; dat zulks niet meer aannemelijk is na het aanbod van vijf maanden loon uit te keeren; aanbod herhaald ter zitting en vermeerderd zelfs, daar verweerster aanbod, zes maanden loon uit te betalen, teneinde het geschil minnelijk te regelen;

Aangezien de mondelinge dienstovereenkomst diensvolgens ten nadeele van verweerster dient te worden verbroken;

Aangezien wat de schadevergoeding aan aanlegger

toekomende betreft dat deze moet worden bepaald rekening houdende met de belangrijkheid van de bediening, het aantal jaren dienst en het verworven loon.

Dat aanlegger slechts zes jaar (ongeveer) dienst had;

Dat zijn bediening — hoofdboekhouder — niet kan aanzien worden als zijnde van het hoogste belang;

Dat aanlegger ter zitting niet heeft ontkend menige geschillen met Controleurs en Bestuurders van verweerster gehad te hebben;

Dat in die voorwaarden eene vergoeding gelijk aan zes maanden loon of 20.400 frank ruimschoots voldoende schijnt;

Aangezien deze som ter zitting door verweerster, teneinde eene minnelijke schikking te treffen aangeboden werd en verweerster zulks reeds voor den datum der inleidende dagvaarding deed;

Om deze redenen :

De Rechtbank,

Melding makend dat de beschikkingen van artikel 2 van de wet van 15 Juni 1935 toegepast werden en alle verdere of tegenstrijdige besluiten verwerpende :

Verklaart den eisch ontvankelijk; verklaart voor recht dat het dienstcontract tusschen partijen bestaan hebbende verbroken is ten laste van verweerster;

Veroordeelt verweerster om aan aanlegger ten titel van schadevergoeding te betalen eene som van 20.400 fr.;

Verklaart voor recht dat ingeval verweerster deze som binnen de 24 uren van de beteekening van het vonnis aan aanlegger overgemaakt heeft alle kosten ten laste van aanlegger blijven;

Verklaart dit vonnis uitvoerbaar niettegenstaande hooger beroep en zonder zekerheidsstelling.

BIBLIOGRAPHIE

P. DE BEUS, Raadsheer in het Hof van Beroep te Brussel. — Overzicht van het Burgerlijk Recht. — Tweede uitgave. — Rechtskundige en Administratieve studiën. Nummer 2. — Uitgeverij J. Van Mierlo-Proost, Turnhout. 1937. — Genaald 60 fr.; gebonden 75 fr.

In 1934 verscheen van de hand van Raadsheer De Beus een «Overzicht van het Burgerlijk Recht», dat wij in dit tijdschrift met enthousiasme hebben begroet niet enkel omdat het een gevoelige leemte in onze rechtsliteratuur op schitterende wijze aanvulde, maar vooral omdat het werk op zichzelf een meesterstukje was van degelijkheid en volledigheid, omdat het in een zeer beknopte vorm een oneindig uitgebreide stof verwerkte en zulks zonder dat in het minst aan den klaren eenvoud van de uiteenzetting werd geschaad.

Dit boek heeft dadelijk zijn weg gevonden in de Vlaamsche rechtswereld en op min dan drie jaar was de eerste oplage uitverkocht. Dit was voor raadsheer De Beus de aanleiding tot het publiceeren van een nieuwe uitgave van zijn werk, dat ditmaal een lijvig boekdeel geworden is, door den uitgever typographisch bijzonder verzorgd en dat in zijn tegenwoordigen vorm in onze Vlaamsche rechtsliteratuur de klassieke inleiding zal worden tot het burgerlijk recht.

Naar den vorm is het werk een heel nieuw boek geworden, terwijl de stof hoofdzakelijk gebleven is wat ze was in de eerste uitgave, al werd de tekst ook op verschillende gebieden eenigszins uitgebreid of aangevuld.

De schrijver heeft verschillende problemen van administratief recht, daar waar deze verband houden met het burgerlijk recht, in zijn werk opgenomen. Dit is een van de groote verdiensten van het boek.

In zijn inleiding zegt de auteur dat hij er zich heeft willen toe bepalen een overzicht te bezorgen der hoofdbegrippen van het burgerlijk recht. Dit is van zijnerwege al te groote bescheidenheid. Het boek geeft veel meer dan een overzicht der hoofdbegrippen. Het stelt alle interessante problemen van burgerlijk recht duidelijk in het licht en bezorgt hierbij een overvloed van documentatie die reeds een ver doorgedreven studie van het burgerlijk recht toelaat. Kandidaten die zich bestemmen voor de administratie kunnen stellig geen betere handleiding vinden dan het werk van den heer De Beus en wanneer het in het algemeen voor alle leeken een ideale handleiding is, dient er ook nadruk op gelegd dat de studenten van de Vlaamsche rechtsfaculteiten ruimschoots nut zullen kunnen trekken uit dit werk.

Hierbij dient er nog op gewezen, dat, wat de terminologie betreft, het boek van raadsheer De Beus een uiterst betrouwbare leidraad is die in deze overgangperiode voortdurend door alle Vlaamsche juristen zou dienen geraadpleegd.

We zijn gelukkig te kunnen vaststellen dat de uitzonderlijke verdiensten van den auteur zoo breed in de Vlaamsche rechtswereld erkend worden en dat op zoo korten tijd de nieuwe uitgave van zijn boek noodzakelijk is geworden.

Het is onze overtuiging dat het werk zal kunnen rekenen op een lange loopbaan en dat het nog talrijke herdrukken zal beleven.

R. Victor.

Dr. Jos. RAEMAEEKERS. — De Jeugdwerkloosheid en de Bestrijding van haar Gevolgen in België. — Economisch-Sociale Bibliotheek onder leiding van Prof. Dr. Van Goethem en Prof. Dr. G. Sap. — 1937. — N. V. Standaard-Boekhandel. — 45 fr.

De Economisch-Sociale Bibliotheek onder de redactie van de Heeren Van Goethem en Sap gaat voort met de Vlaamsche rechtswetenschap te verrijken met een prachtige serie werken waarin sociale en juridische vraagstukken steeds innig verwant zijn. Het laatste boek dat het licht zag in dit van Dr. Jos. Raemaekers, gewijd aan het zoo actuele vraagstuk van de jeugdwerkloosheid in ons land.

Het eerste deel van het boek vormt een uitgebreide sociologische studie betreffende den omvang van de werkloosheid onder de jeugd, haar oorzaken en gevolgen. De schrijver geeft ons hier een beeld van een van de pijnlijkste crisisphenomenen van dezen tijd, phenomenon dat door hem volledig werd doorgrond, en waartoe hij alle hoegenaamde bronnen volledig heeft uitgeput.

Na deze algemeene inleiding wordt onderzocht wat er door het privaat initiatief reeds werd gedaan om aan de jeugdwerkloosheid te verhelpen: de actie van de katholieke en socialistische jeugdorganisaties en van de verschillende private vereenigingen en commissies die er zich totnogtoe hebben mee beziggehouden. Ook de verschillende interpellaties en besprekingen in het

Parlement worden hierbij ontleed. Daarna komt dan de uiteenzetting aan de beurt van de officieele maatregelen die werden genomen om aan deze plaag te verhelpen, zoowel vanwege plaatselijke en provinciale overheden als vanwege de regeering. Dit geeft schrijver gelegenheid om een uiterst interessante synthese te geven van de oorzaken waardoor over het algemeen deze zoo goed bedoelde pogingen zijn mislukt, tengevolge van de onverschilligheid of den weerstand van den werklooze zelf of van allerlei andere omstandigheden, waarbij in de eerste plaats dient vermeld de verscheidenheid van begrip en beroep, opleiding en technische bekwaamheid van de belanghebbenden.

Daarna behandelt de auteur het zeer veel omstreden vraagstuk der verlenging van den leerplicht en na een volledig onderzoek van al de argumenten die op sociaal, psychologisch en economisch gebied kunnen worden in het midden gebracht, geeft hij een juridische ontleding van het Koninklijk Besluit van 31 Juli 1935 betreffende de verlenging. Dit K. B. draagt de volle goedkeuring van den schrijver mede, al doet hij uitschijnen dat de gevolgen ervan zich slechts in zeer beperkten kring zullen doen gelden en dat er ook wel een keerzijde aan verbonden is, tengevolge van de omstandigheid dat, om te ontsnappen aan de verplichte verlenging, door den jongen werklooze, het is gelijk welke betrekking, die dikwijls allermint voor hen geschikt is, wordt aanvaard.

Na de studie van hetgeen voor ons land werd gepresteerd, onderzoekt Dr. Raemaekers het uitgebreide gebied van al wat er in den vreemde gedaan werd om hetzelfde vraagstuk op te lossen, en zoo krijgen we een buitengewoon belangrijk overzicht van de organisatie van arbeidskampen, vrijwillige arbeidsdienst, zooals deze tot stand zijn gekomen in Engeland, Zwitserland, Nederland en Duitschland en ook van de arbeidsdienstplicht die in dit laatste land in voege werd gebracht.

Deze stof die zulke groote mogelijkheden voor de toekomst biedt, is misschien wel het interessantste gedeelte van dit boek, vooral waar de schrijver nagaat welke initiatieven er in België in denzelfden zin reeds werden genomen, initiatieven die door de regeering werden gesteund.

Na een afwegen van de voor- en nadeelen van deze arbeidscentra, komt de schrijver tot het besluit dat in ons land dit experiment als volledig mislukt dient beschouwd en de auteur geeft zijne meening te kennen over de oorzaken van deze mislukking als over de mogelijke verwezenlijkingen in de toekomst.

Het is een uiterst actueel boek, vlot en aangenaam geschreven, dat buitengewoon veel wetenswaardigheden bevat en dat een zeer interessante aanwinst dient genoemd voor onze Vlaamsche rechtswetenschap.

R. Victor.

Mr. Ed. VLIETINCK. — De Dwang in de Rechtsorde.

De studie van Mr Vlietincx betreffende den dwang in de rechtsorde die voor enkelen tijd verscheen in het «Rechtskundig Tijdschrift», is ten eerste opgemerkt geworden.

Er is thans een afzonderlijke druk van deze belangrijke bijdrage verschenen.

Het zal stellig voor velen een groot genot zijn de uiterst interessante beschouwingen van den schrijver op het gebied der rechtsphilosophie te herlezen.

Charles GEUDE. — Lafontaine au Palais. — Fables à l'usage des Avocats. — J. Larcier. — Brussel.

Wat Lafontaine in zijn fabelen bezong voor het leven in het algemeen, wordt hier uitsluitend toegepast op de balie. Met een beminlijk scepticisme worden de oneindig vele psychologische fenomenen die zich voordoen in het confraterneele leven, onder het ont-leedmes gelegd. Het lezen van deze alleraardigste stukjes is een genot voor fijnproevers dat hen gedurende uren de zaligheid van den glimlach verzekert. Er is geen advocaat die niet met gretigheid dit bundeltje zal ter hand nemen en die het niet met het grootste welbehagen tot het einde toe zal doorlezen.

Cyriel VERSCHAEVE. — Aischlus' Oresteia. — Zee-meeuw. — Brugge. 1937.

Het bespreken van dit werk valt buiten de sfeer van dit tijdschrift. Wanneer we toch het verschijnen van deze studie vermelden, geschiedt zulks omdat zoovele Vlaamsche advocaten, zich de schitterende voordracht zullen herinneren die het vorig jaar gehouden werd door den grooten Vlaamschen dichter Cyriel Verschaeve in het Vlaamsch Pleitgenootschap der balie van Brussel.

Deze spreekbeurt, die zoo diepen indruk maakte, is thans aanzienlijk uitgebreid geworden en in een handig boekdeel verschenen.

Al wie Cyriel Verschaeve in het Vlaamsch pleitgenootschap heeft gehoord zal niet nalaten in het thans verschenen boek het genot dat hij bij het hooren van de voordracht heeft gesmaakt, te hernieuwen.

INGEZONDEN BIJDAGEN

HET SCHEIDSRECHTERLIJK BEDING

BEGRIIP.

Het scheidsrechterlijk beding is eene overeenkomst waarbij de partijen besluiten aan een scheidsgerecht te onderwerpen de gebeurlijke moeilijkheden voortspuitende uit de uitvoering van een contract of zelfs de betwistingen nopens de geldigheid van het contract.

Het scheidsrechterlijk beding is verschillend van het scheidsverdrag. Het scheidsverdrag schept het scheidsgerecht door omschrijving der betwisting, aanduiding der scheidsrechters en toekenning van rechtsmacht.

Het scheidsrechterlijk beding is slechts de verbintenissen die men aangaat een gebeurlijke betwisting aan scheidsrechters te onderwerpen.

WETTELIJKHEID.

In België wordt de wettelijkheid van het scheidsrechterlijk beding niet meer betwist (Cass. 17 Febr. 1888. Pas. I. 100 en nota cfr. P. B. V° Compromis nr. 16-32).

De afschaffing van het verplichte scheidsgerecht neemt het recht der vennooten niet weg een vrijwillig scheidsverdrag te sluiten (Cass. 6 Juni 1879 Pas. 1879. I. 291).

In Frankrijk wordt de nietigheid van het scheidsrechterlijk beding algemeen aangenomen (cfr. Garsonnet, VIII, 243).

De Fransche rechtspraak heeft echter het stelsel getemperd door te verklaren dat de nietigheid niet van

openbare orde is, en zoodus kan gedekt worden (Garsonnet, ib. nota 5).

Het scheidsrechterlijk beding in België onderschreven door een partij van Fransche nationaliteit, dient uitgevoerd, daar de nietigheid niet van openbare orde is. (Parijs 9 Maart 1887. D. P. 1888. 2. 49 — Cass. fr. 29 Febr. 1888 D. P. 1888. I. 489).

GELDIGHEIDSVORWAARDEN.

Om een scheidsrechterlijk beding te onderschrijven moet men de bekwaamheid hebben een scheidsverdrag aan te gaan.

De algemeene bekwaamheid om verbintenissen af te sluiten is dus vereischt. Bovendien moet rekening gehouden worden met de bijzondere bepalingen in zake scheidsverdrag wat betreft de bekwaamheid.

De gehuwde vrouw kan zonder toestemming van haar echtgenoot geen scheidsrechterlijk beding onderschrijven. De gerechtelijke machtiging kan de echtelijke machtiging niet geldig vervangen (Arbitrale uitspraak, 15 Jan. 1913 Jur. Liège 1913. 62).

Een tweede geldigheidsvereischte betreft het bestaan van een geoorloofde oorzaak. Het scheidsrechterlijk beding is nietig wanneer het een ongeoorloofde oorzaak heeft, of bepaald werd nopens betwistingen die het voorwerp van een scheidsverdrag niet mogen uitmaken.

Een derde geldigheidsvereischte vergt het aangeven van een zeker voorwerp der verbintenis.

Hieruit volgt dat het scheidsrechterlijk beding nietig is wanneer het te algemeen zou zijn zoodat het eigenlijke voorwerp niet voldoende omschreven is om het met zekerheid te bepalen. Deze nietigheid kan gedekt worden door een nakomend scheidsverdrag, waarbij de bestaande betwisting duidelijk wordt aangegeven.

De nietigheid van het scheidsrechterlijk beding wordt niet gedekt door de verschijning voor scheidsrechters, wat betreft de partij die hun bevoegdheid heeft betwist. (Antwerpen, 9 Dec. 1911 B. J. 1914. 155).

Het hoeft geen betoog dat een scheidsrechterlijk beding opgesteld in algemeene bewoordingen en waaruit dus een algemeene verplichting om een scheidsverdrag te sluiten zou voortvloeien, volkomen nietig is. Op dit punt verwijzen we naar de studie van het voorwerp van het scheidsverdrag.

Men mag evenwel niet uit het oog verliezen dat buiten de algemeene principes toepasselijk op alle overeenkomsten, het scheidsrechterlijk beding niet onderworpen is aan de bepalingen van art. 1006, waarbij de omschrijving der betwisting en de aanduiding der scheidsrechters geveerd wordt (Cass. 8 Juni 1849, Pas. 1850. I. 81 — Luik 17 Maart 1925 Jr. Liège 128).

Wanneer de partijen bedingen dat alle moeilijkheden voortspuitende uit eene overeenkomst door scheidsrechters zullen beslecht worden, omvat dit beding niet alleen de moeilijkheden van uitvoering, doch ook alle betwistingen nopens de verbreking der overeenkomst, en dus ook de vraag in terugbetaling van niet verschuldigde sommen.

De algemeenheid der bewoordingen vertolkt de bedoeling van partijen dat alle betwistingen betreffende eene overeenkomst aan een scheidsgerecht moeten onderworpen worden (Hand. Gent 8 April 1908, J. T. 1910. 642 P. P. 1910. 483).

De algemeenheid der bewoordingen moet verklaard worden in verband met de overeenkomst waarin het scheidsrechterlijk beding werd opgenomen, zoodat deze bewoordingen alsdan zeer duidelijk kunnen worden.

Het scheidsrechterlijk beding voorzien van de niet uitvoering van de overeenkomst vanwege een der partijen, kan niet uitgebreid worden op de niet uitvoering

der overeenkomst door de andere partij (Hand. Gent 15 Dec. 1910, J. T. 868 P. P. 1910. 732).

Wat betreft de aanduiding der scheidsrechters, werd reeds gezegd dat de scheidsrechters niet nominatief moeten vernoemd worden in het scheidsrechterlijk beding.

Er is betwisting gerezen nopens de vraag te weten of het scheidsrechterlijk beding, bij gemis aan aanduiding der scheidsrechters, ten minste de wijze van benoeming ervan moet opgeven. Gebeurt zulks niet, dan herleidt zich de overeenkomst tot eene eenvoudige verbintenis een scheidsgerecht aan te gaan.

Er werd dan ook geoordeeld dat het scheidsrechterlijk beding minstens de wijze van benoeming der scheidsrechters moest opgeven, of zulkdanige bewoordingen moet inhouden dat geen twijfel kan bestaan nopens de keuze van de scheidsrechters, gedaan door de partijen, zooals dit het geval is wanneer een arbitrale kamer wordt aangeduid als scheidsrechter (Brussel 15 Maart 1877, Pas. 1877. II. 81).

In het algemeen neemt echter de rechtspraak aan dat in geval van stilzwijgendheid der partijen nopens de aanduiding en keuze der scheidsrechters, de Rechtbanken deze benoeming mogen doen door vonnis (Brussel 25 Nov. 1829, Pas. 1829. 288).

De wettelijkheid van deze gerechtelijke benoeming werd betwist.

De onwil van een der partijen zou de samenstelling van het scheidsgerecht onmogelijk maken (Rép. Pr. nr. 136 en Gent 26 Nov. 1884, B. J. 1885. 265).

We meenen integendeel dat dit optreden volkomen gewettigd en wettelijk is. Inderdaad, de verplichting, allermint de wijze van aanduiding der scheidsrechters in het scheidsrechterlijk beding op te nemen, is ontzenuwd wanneer als wijze van benoeming de keuze te doen door partijen, wordt vermeld.

Hieruit volgt dat, moest men afwijken van de stelling opgenomen door de rechtspraak, het scheidsrechterlijk beding in menigvuldige gevallen zonder gevolg zou blijven. Terecht heeft de rechtspraak dan ook aangenomen dat het scheidsrechterlijk beding geen verbintenis van iets te doen of iets niet te doen in het leven roept. in de zin van art. 1142 B.W. en zich noodzakelijkerwijze oplossende in schadevergoeding. Art. 1142 B. W. steunt zich op de stoffelijke en zedelijke vrijheid der contractanten en deze individuele vrijheid wordt niet verkracht door de Rechtbank, wanneer ze in geval van onwil een scheidsrechter aanduidt (Hand. Antwerpen 15 April 1910, P. P. 1910. 705 — 3 Febr. 1912, J. T. 1912. 479).

Praktisch is het evenwel geraadzaam in het scheidsrechterlijk beding aan den Voorzitter eener Rechtbank of aan de Rechtbank zelf bevoegdheid toe te kennen een scheidsrechter te benoemen in de plaats van de partij die, na sommatie, in gebreke blijft zulks te doen (cfr. Thousin-Notes sur la procédure d'arbitrage, in Jur. Com. Bruxelles 1929. 243).

VERKLARING EN DRAAGKRACHT.

Het scheidsrechterlijk beding is eene overeenkomst. Het bestaan ervan mag dus niet afhangen van een handelsgebruik. Het beding moet uitdrukkelijk zijn (Hand. Antwerpen 17 Juni 1880, P. A. 1880. I. 349).

Zooals voor het scheidsverdrag is hier ook het geschrift enkel vereischt als bewijsmiddel (Hand. Antwerpen 2 Juni 1922, P. A. 1922. 324).

Het scheidsrechterlijk beding wijkt af van de gewone orde der jurisdictien. Het is vatbaar voor enge verklaring (Brussel 23 Mei 1883, B. J. 1598).

Aldus mag het scheidsrechterlijk beding dat enkel

voorzien werd voor de moeilijkheden betreffende de uitvoering van het vennootschapsact of de vereffening der vennootschap, niet uitgebreid worden op de betwistingen nopens het bestaan zelf der vennootschap (Hand. Brussel 23 Mei 1883, B. J. 1883. 1598).

Een vraag tot ontbinding der vennootschap moet nochtans aan de scheidsrechters voorgelegd worden indien het scheidsrechterlijk beding bepaalt dat alle moeilijkheden betreffende vennootschap aan een scheidsgerecht moeten onderworpen worden (Luik 16 Juni 1866, B. J. 1425).

Het scheidsrechterlijk beding, opgesteld in deze algemeene bewoordingen omvat ook de vraag in schadevergoeding gericht tegen den voorzitter eener vennootschap wegens overtreding der statuten (Luik 30 Mei 1883, Cl. et B. XXXII. 369).

Het scheidsrechterlijk beding opgenomen in een verkoopcontract en betrekking hebbende op de betwistingen voortspruitende uit de overeenkomst, vervalt niet, wanneer de verkoopovereenkomst vervallen is wegens niet afhaling der koopwaar binnen den gestelden termijn (Brussel 28 Maart 1913, P. P. 1913. 800).

GEVOLGEN.

Het scheidsrechterlijk beding vervalt indien de overeenkomst waarin het werd opgenomen, wegens nietigheid aangevochten wordt (Hand. Brussel 5 Febr. 1912, P. P. 1912. 736).

Het scheidsrechterlijk beding is niet van openbare orde, zoodat partijen er kunnen aan verzaken bij gemeenzaam akkoord (Gent, 17 Jan. 1921, Pas 1921). II. 82).

Het scheidsrechterlijk beding brengt de verplichting mede een scheidsverdrag te sluiten, en de verzaking aan een beroep op de gewone jurisdictien. Nochtans belet deze overeenkomst de tusschenkomst van den Rechter in kortgeding niet, omdat zoolang het scheidsverdrag niet geteekend werd de uitzonderlijke rechtsmacht nog niet bestaat en er dus geen spraak kan zijn van samenhang. Zulks is niet het geval, wanneer de partijen uitdrukkelijk het geschil aan de bevoegdheid van het kortgeding onttrokken hebben (Brussel 10 Oct. 1887, P. P. 1888 nr. 55 — Luik 20 October 1928, J. P. Liège 295).

Hieruit volgt dat de benoeming onder voorbehoud van alle recht van experten, door den rechter zetelende in kortgeding, geen verzaking medebrengt aan het scheidsrechterlijk beding (Hand. Antwerpen 4 Juni 1926 J. P. A. 219).

Zooals gezegd is het scheidsrechterlijk beding niet van openbare orde; de verzaking aan dit beding kan dus uitdrukkelijk of stilzwijgend gebeuren. De exceptie van onbevoegdheid gesteund op het bestaan van een scheidsrechterlijk beding moet in limine litis opgeworpen worden, en niet meer na het nemen van besluiten ten gronde (Brussel 13 Nov. 1907, Pas. 1908. III. 205).

Het scheidsrechterlijk beding bindt alleen de partijen en de meerderjarige rechtverkrijgenden (cfr. Cass. 12 Juni 1855, Pas. 1855. I. 83 — P. B. V° Compromis nr. 99 en volgende).

Wat betreft de minderjarige rechthebbenden, dezen zijn niet gebonden door het scheidsrechterlijk beding, waarvan de gevolgen geschorst blijven tot hun meerderjarigheid (P. B. ib. nr. 105).

De Curator van een failliet staat ten aanzien van de bindende kracht van het scheidsrechterlijk beding ongeveer in dezelfde stelling als tegenover het scheidsverdrag, waar we naar verwijzen.

Op dit punt werden tegenstrijdige beslissingen geveld

(P. B. ib. nr. 107 en volg. en Hand. Antwerpen 23 Oct. 1922, P. A. 1922. 558).

Het scheidsrechterlijk beding kan derden noch schaden noch baten. Het is het gemeene recht der contracten, wat voor gevolg heeft dat wanneer een betwisting gerezen is tusschen partijen gebonden door een scheidsrechterlijk beding en een derde persoon, de gewone rechtsmachten alleen bevoegd blijven om van dit geschil kennis te nemen, tenzij het voorwerp der betwisting deelbaar weze (Brussel 6 Oogst 1874, Pas. 1875. II. 49).

R. V. LENNEP.

BALIELEVEN

VLAAMSCH PLEITGENOOTSCHAP BIJ DE BALIE TE BRUSSEL

De openingszitting van het Vlaamsch Pleitgenootschap te Brussel, is vastgesteld op Zaterdag, 23 October aanstaande, te 3 uur.

Spreker : Mr. A. Van Houwe, over « De Staatsraad ».

VLAAMSCH CONFÉRENTIE DER BALIE VAN ANTWERPEN

UITSTAP NAAR PARIJS op 15, 16, 17 October 1937.

Vertrek : Vrijdag 15 October, om 12 u. 32, Oost-statie.

Terugreis : Zondag 17 October, om 24 u. 14, Parijs-Noord.

Eenige punten uit het programma :

Zaterdag 16 October :

Om 14 uur : Ontvangst ten Justitiepaleize van Parijs door de « Conférence du Stage ».

Om 15 uur : Ontvangst door den Heer Stafhouder der Balie van Parijs.

Om 17 uur 30 : In de Wereldtentoonstelling : Ontvangst in het Belgisch Paviljoen door den heer Baron Vaxelaire, algemeen commissaris der Regeering.

Zondag 17 October :

Om 17 uur : Receptie door Zijne Excellentie den Gezant van België en Mevrouw de Gravin de Kerkhove de Denterghem, in de ambassade.

Verdere schikkingen per omzendbrief.

Vlaamsche Juristen
Abonneert U op
RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD !!!

MEDEDEELINGEN

TER HERINNERING.

EMIEL-VLIEBERGHPRIJSKAMP

Periode 1934-1936

In zijn vergadering van 16 Juni 1925, stichtte het Hoofdbestuur van het Davidsfonds, tot nagedachtenis van zijn vroegeren voorzitter, een driejaarlijkschen Em.-Vlieberghprijskamp. De vierde periode van dien prijskamp loopt over de jaren 1934-1936.

1. Naar aanleiding van den huidige strijd rond Brussel Vlaamsch, werd beslist voor deze periode een wetenschappelijke studie te vragen over :

- a. den taaltoestand te Brussel tot in de 19e eeuw, zooals die blijkt uit officiële bescheiden;
- b. de aangewende verfranschingsmethode;
- c. de overblijfselen die het Vlaamsch karakter van Brussel thans nog bewijzen.

2. Aan het bekroonde werk zal een prijs van 5.000 fr. worden toegekend. Het Davidsfonds behoudt zich het recht voor het uit te geven mits honoreering op de gewone basis.

3. De mededingende werken worden tegen uiterlijk 1 Oktober 1938 ingewacht bij het Hoofdsekretariaat van het Davidsfonds, Blijde-Inkomststraat, 77, Leuven.

4. Ze moeten getypt zijn met de machine, met telkens een regel wit na een regel schrift.

5. De inzendingen mogen geen naam van schrijver (of schrijvers) dragen, maar een kenspreuk die herhaald wordt op een gesloten omslag, waarin zich naam en adres van den schrijver (of de schrijvers) bevinden. Ingeval van samenwerking gelieve men aan te duiden met wie van de medewerkers gebeurlijke briefwisseling is te voeren.

6. De uitslag van den prijskamp zal worden meege-deeld in de katholieke Vlaamsche bladen.

7. Tegen de beslissing van de jury kan geen beroep ingeslagen worden.

8. Schrijvers van niet bekroond werk kunnen hun handschrift op hoogergezegd Hoofdsekretariaat afhalen binnen de maand na de bekendmaking van den uitslag van den prijskamp; het zal hun binnen dien tijd teruggezonden worden mits zegels voor de verzending bij hun aanvraag te voegen, bij voorkeur aan te teekenen. Na dien tijd worden de handschriften vernietigd.

TIJDSCHRIFTEN

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Nr 32. — 25 September 1937. — Prof. Mr. J. H. W. Verzijl, Het proces over het Maaswater (II, slot).

JOURNAL DES TRIBUNAUX. — Nr. 3501. — 19 September 1937. — Fédération des avocats belges. — Assemblée générale ordinaire du 10 juillet 1937. — Après le congrès de Verviers.

DEUTSCHES RECHT. — Nr 17-18. — 15 September 1937. — Der Reichsparteitag der Arbeit. — Die Kongressrede des Reichsrechtsführers. — Erfolge und Ziele des Rechtsstandes, Dr. Heuber. — Juden in der Wirtschaft, Dr. Gülde. — Staat und Steuer, Dr. Wacke. — Die Gemeinnützigkeit der deutschen Sparkassen, Dr. Bilke. — Völkerrecht und Staatsgesetz in der englischen Rechtssprechung, Dr. Erler. — Zwangslizenzen gegen der Urheber, Julius Kopsch. — Aus Forschung und Lehre.